

Szanowni Rodzice

Do Państwa dyspozycji przekazuję kolejną część zasad poprawnej pisowni języka polskiego.

Tym razem są to zasady i ćwiczenia związane z „ch”.

Życzę przyjemnej i owocnej pracy
pedagog mgr Maria Konaszewska

Niniejsze karty pozyskano z ogólnodostępnych stron internetowych i innych pomocy dydaktycznych.

Zasady pisowni wyrazów z **ch**

Dwuznak **ch** piszemy po spółgłosce **s**

s hab	s chemat	s chody	s chówek
s chnąć	s chronisko	s chrupać	w schód

Ch piszemy, gdy wymienia się na **s**, **ś**, **sz** w innych formach danego wyrazu lub wyrazach pokrewnych

ch ↔ s , ś (si)	ch ↔ sz
pi ach – piasek	bla ch a – blaszka
Wł ochy – włoski	ci ch o – cisza
St ach – Staś	mu ch a – muszka

Ch piszemy na końcu wyrazów. Wyjątek – dr**uch**

dach	groch	Lech	mal uch
or zech	ru ch	sł uch	tr zech

Dwuznak **ch** piszemy w wykrzyknieniach, np. **ach!**, **ech!**, **och!**, **uch!**

Jest wiele wyrazów, w których piszemy **ch** niewymienne:

- wyrazy z **ch** na początku – przed samogłoską
- wyrazy z **ch** w środku – przed samogłoską
- wyrazy z **ch** przed spółgłoskami: **chc-**, **chl-**, **chl-**, **chm-**, **chn-**, **chr-**, **chrz-**, **cht-**, **chw-**

Słowniczek wyrazów z **ch** niewymiennym (wybór)

na początku wyrazu	w środku wyrazu	przed spółgłoskami
ch abry	bo ch enek	ch cieć
ch ałwa	bla ch a	ch ciwiec
ch atka	ci ch y	ch leb
Ch ełm	Cze ch y	ch lupać
ch emia	grze ch otka	w ach larz
ch ęć	ko ch ać	ch łód
ch ętnie	ku ch arz	ch łopiec
Ch iny	li ch o	ch miel
ch irurg	mar ch ewka	ch mura
ch ociaż	Micha ł	ku ch nia
ch odnik	mu ch a	pr och no
ch odzić	mu ch omor	ch ryпка
ch oinka	pa ch olek	spado ch ron
ch omik	plu ch a	ch rzan
Ch opin	pu ch ar	ch rzest
ch orągiewka	sz ach y	ch ajt
ch oroba	samo ch ód	li ch tarz
ch ór	sł uch awka	pl ach ta
ch órzystka	su ch ary	ch wast
ch udy	t ch órz	ch wila
ch ustka	u ch o	ch wytać
ch yba	ws ch ód	z ach wyt
ch ytrus	z ach ód	z uch wały

Zapamiętaj!

„Ch” wymienne

Piszemy „ch”, gdy wymienia się na „sz” lub „s”, np.: cichy – cisza, dach – dachszek, suchy – susza, maluch – maluszek, micha – miska, piach – piasek.

Piszemy „ch” po literze „s”, np.: schab, schody, schronisko, wschód.

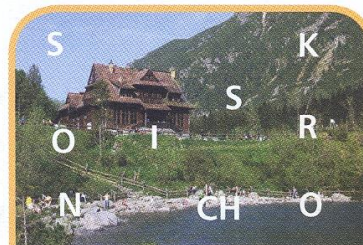
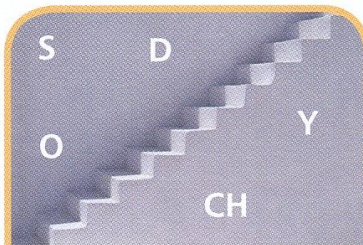
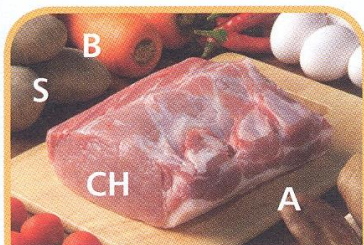
- Przepisz wyrazy z ramki w kolejności alfabetycznej. Do każdego przykładu dopisz wyraz, w którym „ch” wymienia się na „s” lub „sz”.

MUCHA UCHO PALUCH PIELUCHA LECH BLACHA

blacha – blaszka

- Zbierz rozsypane litery i podpisz fotografie.

„Ch” na końcu wyrazów

Zapamiętaj!

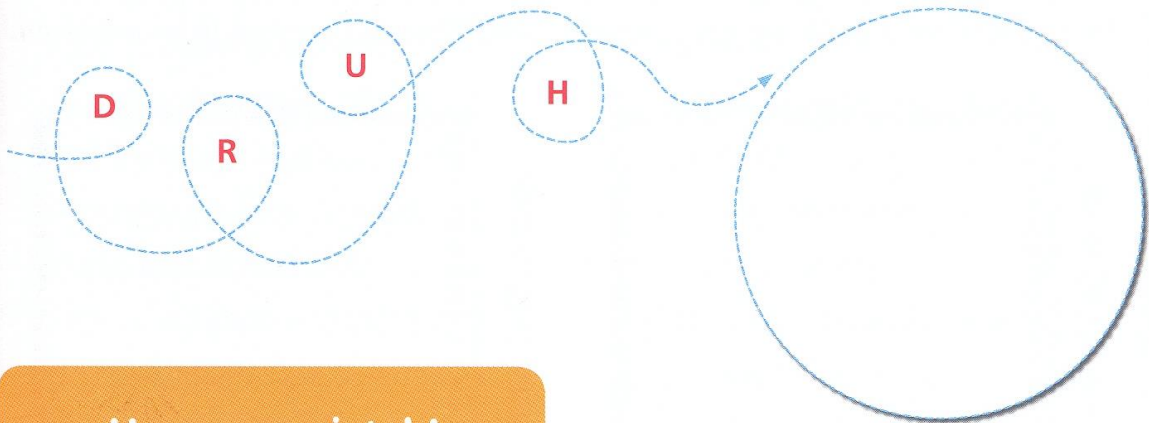
Piszemy „ch” zawsze na końcu wyrazów, np.: ach!, duch, brzuch, pech, mech, strach, nogach, domach, miłych, łagodnych.

- Przeczytaj tekst i uzupełnij litery „ch”.

Lubię czasem wybrać się na stry.... w poszukiwaniu stary....
i zapomniany.... książ. To w ni.... odnajduję niesamowite opowieści
o stracha.... i ducha..... Czytam o dzielny.... rycerza.... i piękny....
księżniczka....., o ludzia....., o który.... już dawno stu.... zaginął. Jedne
historie są smutne, ale inne są tak zabawne,
że od śmie.....u boli brzu..... Na karta....
książek fantastyczne opowieści wydają się
prawdziwe. Ale wystarczy zamknąć książkę
i wesołość lub stra.... znikają. S.....odzę po
schoda....., siadam przy kominku i włączam
muzykę.

- Rysując płataninę, zbierz litery i napisz wyraz. W pustym kółku narysuj obrazek pasujący do wyrazu.

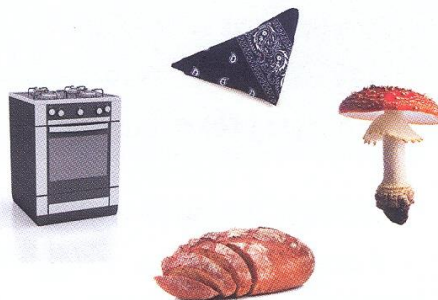
Uwaga, wyjątek!

druh

„Ch” do zapamiętania

- Wykreśl nazwy fotografii i odgadnięte hasła. Pozostałe litery utworzą rozwiązanie. Napisz zdanie z tym wyrazem.

K	U	C	H	E	N	K	A
C	C	H	U	S	T	K	A
C	H	G	R	Z	E	C	H
H	O	L	P	C	H	Ł	A
R	Ą	G	E	E	C	H	O
D	U	C	H	B	I	E	W
M	U	C	H	O	M	O	R

- Odbijanie się dźwięku od skały, np.: Hop! Hop!
- Uciążliwy owad w sierści psa.
- Zjawa w białym prześcieradle.
- Zły czyn, przekroczenie przykazania.

□ □ □ □ □ □ □ □ □

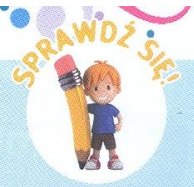
- Czy istnieje coś takiego, jak kichający grzechotnik lub tchórzliwa poducha? Oczywiście, że nie. Ale od czego wyobraźnia? Wymyśl i narysuj je po swojemu.

TCHÓRZLIWA PODUCHA

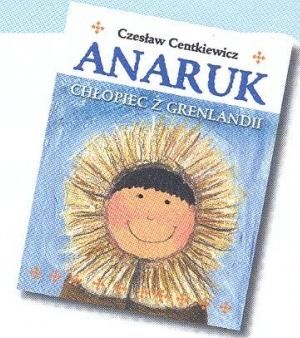
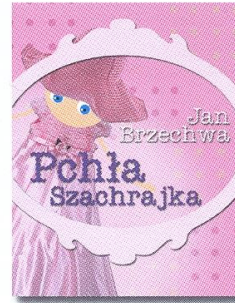
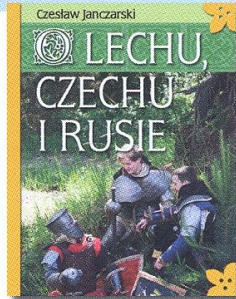
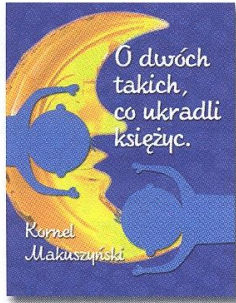
KICHAJĄCY GRZECHOTNIK

Wyrazy z „ch”

- Obok nazwiska autora napisz tytuł jego książki i podkreśl „ch”.

Czesław Janczarski

Kornel Makuszyński

Czesław Centkiewicz

Jan Brzechwa

- Przeczytaj tekst i uzupełnij brakujące litery „ch” i „h”.

O królu Le...u łakomczu...u

Król Le..... Stary,erbu Rondel,
 lubił co dzień jadać szponder.
 S.....ab w śmietanie, mi.....ę klusek,
 no i barszcyk z garścią uszek.
 A przyjmując swy..... poddany.....,
 zjadał pięć bułek maślany..... .
 Stra..... na dworze padał bład,
 gdy spóźniano się z obiadem.
 Dzielny dru.... się w t.....órza zmieniał,
 gdy zabrakło już jedzenia.

Król Le....., jak posępne du.....y,
 ciągle jęczał: – Gdzie są klu.....y?
 Jestem głodny, kto jeść da mi?!
cę rozmawiać z ku.....arzami!
 I tak wciąż w tronowej sali
 razem menu ustalali.
 Szeptałór doradców mądry.....
 by król zabrał się za rządy.
 Lecz szef ku.....ni przejął władzę,
 nic już na to nie poradzą.

